

faa klart Blik som den, der staar midt i Begivenhederne. I denne Artikel hedder det saaledes: „Ved Forliget udtalte Højre eller Regeringen sin Betlagelse over Fortiden, men kun med Spidsen af Bæberne, og paatog sig ingen som helst bindende Forpligtelse med Hensyn til Fremtiden. Denne utilfredsstillende Udgang af den mangeaarige politiske Kamp bevirkede, at Oppositionen fik Flertal ved Valgene“. Den Mand, som har skrevet dette, er ikke noget Fæ; han har set rigtig. At denne Forligets Brøst har været skæbnesvanger for de Moderate, ligger jo lige for Dagen. Hvis Valgene havde fundet Sted i Fjor Foraar, er jeg overthydet om, at de Herrer Forligsvenner vare komne ind med et endogsaa betydeligt Flertal. Thi der er ingen Tvivl om, at der i Befolkningen var et levende Ønske om at faa Ende paa Misføren, og man vilde hellere end gerne hengive sig til det Haab, at det, der var sket, virkelig betød det, som man kaldte et Systemstifte, at det betød, at vi atter havde indsat Forfatningen i Retskraft. Men det, der skete mellem Foraar og Efteraar, var tilstrækkeligt til at vise, at der ikke var sket noget saadant Systemstifte. Der foregik et Ministerstiftes Karakter, Maaden, hvorpaa det skete, og Tidspunktet, da det fandt Sted, viste noksom, at hvis det betød noget, betød det i ingen Henseende et Systemstifte. Og hvis nogen i øvrigt kunde være i Tvivl derom, saa blev Højres Ordførere og Højres Presse med Regeringens officielle Organ i Spidsen ikke trætte af atter og atter at gentage, at intet var forandret, at alt var ved det gamle, kun med den ene Forstel, at der nu var et Flertal i Folketinget, som var villigt til at samarbejde med Ministeriet. Hvis de Moderate over for disse Rendsgerninger havde valgt at indtage en energisk Holdning, kunde de maasse endnu have vendt Stemningen. Men hvis de følte sig stufede — jeg tør ikke sige narrede; thi det har jeg ingen Ret til at antage — saa ansaa de det for klogt at skjule denne Følelse. Hele deres Energi vendte de til den modsatte Side. De erklærede over for os andre, at al den Tale om Systemstifte var noget Passiar; Systemstiftet var foregaaet allerede den 1ste April, paa hvilken Dag der, som vi alle vide, imidlertid ikke var sket andet, end at Folketinget bragte sine Offre i Haab om senere at modtage den Binding, som udeblev. Ved enhver Lejlighed sluttede de sig endnu tættere end før op til Højre. Det blev da klart for enhver, ikke blot at de Moderate ikke havde været i Stand til at genskaffe os en Forfatning, men at de havde bragt sig selv i en saadan Stilling,

at deres Modstandsevne, hvis der paa ny skulde komme Forhold, hvor der blev Brug for den, var brudt. Valgene viste, at da dette var blevet klart, var det enstydigt med, at de Moderate havde tabt Slaget. Det viste sig, at hvad der end maatte være ændret i Befolkningens politiske Omdømme, stod dog det langt overvejende Tal af dem, som gennem faa mange Aar, trods alle Modsatninger i øvrigt, havde holdt sammen i Kampen for Grundloven, fremdeles fast paa Kravet om Hævdelsen af den forfatningsmæssige Ret.

Man kunde nu være tilbøjelig til at antage, at det, som den ene Part i Overenskomsten havde tabt, maatte den anden Part have vundet. Saa meget mere paa-faldende er det da, at hvis der er noget af vore Partier, i hvilket der i Øjeblikket ikke synes at være Sejrsstemning, saa er det Højre. Jeg tror, at Forklaringen er at læge i en Rendsgerning, som ikke er ukendt for Forretningsfolk, og som giver sig Udtryk i den Købmandsregel, at man skal være forsigtig over for en Forretning, som er altfor god. Naar man ved en Handel driver den anden Part til Vilkaar, som blive ruinerende for ham, ender det meget let med Tab for en selv. Den Forretning, som Højre afluttede med de Moderate, var fra Højres Side visjelig et fint kommercielt Hoved værdig. At de fine Hoveder i Øjeblikket ikke synes at være i Kurs i Højre, er kun et nyt Vidnesbyrd om, at Utaal er Verdens Løn. Det var en saare smuk Handel, den, der med eet Slag fordoblede Højres Formue og gjorde Indehaverne af en henrygende Forretning til de dominerende Millionærer i Folketinget. Spekulationen var udmærket, den strandede kun paa det ene, hvorpaa saa mangan anden Spekulation er strandet, at man har været altfor begærlig. Det vilde være gaaet anderledes, hvis Højre i Stedet for at betinge sig en altfor blodig Gevinst, som dog indtil videre kun stod paa Papiret, havde bekvæmet sig til at betale Forliget med den Pris, som det ærlig og rebelig var værd mellem Brødre: en Forfatning. Nu ere derimod Bekslerne komne tilbage uindløste, hele Gevinsten er røget i Luften; man har atter maattet drage ind i den gamle Butik, men en allerede i Forvejen ikke meget blomstrende Forretning faar ved den Slags Stød meget let et Grundstud. — Det vil da være betimeligt ogjaa for Højre at stille sig det Spørgsmaal, om det Tidspunkt nu ikke kunde antages at være nær, da der var Anledning for os til at blivde enige om atter at lave os en Forfatning. Der er et meget bekendt, ofte gentaget Ord, der siger, at man kan bruge Bajonetter til mange Ting, men ikke